

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 21/13
v Luxemburgu 28. februára 2013

Rozsudok vo veci C-1/12
Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas

Právo Únie bráni tomu, aby profesijné združenie voči svojim členom uplatňovalo systém povinného vzdelávania, ktorý čiastočne vylučuje hospodársku súťaž a stanovuje diskriminačné podmienky v neprospech jeho konkurentov

Skutočnosť, že profesijné združenie je zo zákona povinné zaviesť systém povinného vzdelávania, neznamená, že normy prijaté týmto združením sú vyňaté z pôsobnosti práva Únie

Zväz autorizovaných účtovníkov (Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, OTOC) je portugalské profesijné združenie, v ktorom sa autorizovaní účtovníci musia povinne registrovať. OTOC zastupuje ich profesijné záujmy a dohliada nad všetkými aspektmi spojenými s výkonom ich úloh.

Podľa nariadenia, ktoré OTOC prijal, musia autorizovaní účtovníci v Portugalsku získať za posledné dva roky v priemere 35 kreditov za vzdelávanie, ktoré OTOC poskytuje alebo ho akreditoval. Nariadenie o získavaní kreditov za vzdelávanie, ktoré OTOC tiež prijal, stanovuje na tento účel dva druhy vzdelávania. Na jednej strane cieľom inštitucionálneho vzdelávania (v dĺžke najviac 16 hodín) je oboznámiť príslušníkov povolania s legislatívnymi iniciatívami a zmenami a s otázkami etiky a pravidlami výkonu povolania. Toto vzdelávanie môže poskytovať len OTOC. Za účasť na tomto vzdelávaní musí každý autorizovaný účtovník získať 12 kreditov ročne. Na druhej strane odborné vzdelávanie (v dĺžke viac než 16 hodín) sa skladá z tematických školení zameraných na prehĺbenie vedomostí v oblastiach, ktoré sa týkajú povolania autorizovaného účtovníka. Toto vzdelávanie môže poskytovať OTOC, ako aj subjekty zapísané v OTOC. Rozhodnutie o zápise vzdelávacieho subjektu alebo o odmietnutí zápisu, ako aj rozhodnutie o akreditácii vzdelávacích opatrení predložených týmito subjektmi prijíma OTOC po zaplatení príslušného poplatku.

Rozhodnutím zo 7. mája 2010 portugalský Úrad pre hospodársku súťaž rozhodol, že nariadenie o získavaní kreditov za vzdelávanie narúša hospodársku súťaž na trhu s povinným vzdelávaním autorizovaných účtovníkov na celom vnútroštátnom území v rozpore s právom Únie. Uložil teda OTOC pokutu. Uvedený trh bol umelo rozdelený, pričom jedna tretina trhu bola vyhradená OTOC (12 kreditov z 35) a na zvyšnú časť tohto trhu sa vzťahujú diskriminačné podmienky, ktoré sú nevýhodné pre konkurentov tohto profesijného združenia.

OTOC žiadal zrušenie tohto rozhodnutia na portugalskom súde. Za týchto okolností sa Tribunal da Relação de Lisboa (Odvolací súd v Lisabone, Portugalsko), ktorý rozhoduje o odvolaní, opýtal Súdneho dvora na uplatňovanie práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže na profesijné združenia.

Vo svojom rozsudku vyhlásenom dnes Súdny dvor po prvé rozhodol, že nariadenie, ktoré prijalo profesijné združenie, akým je OTOC, treba považovať za rozhodnutie prijaté združením podnikateľov v zmysle práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže¹. Navyše **skutočnosť, že profesijné združenie, akým je OTOC, je zo zákona povinné zaviesť systém povinného vzdelávania svojich členov, neznamená, že predpisy, ktoré toto združenie prijíma, budú vyňaté z pôsobnosti európskeho práva v oblasti hospodárskej súťaže**, ak ich možno pripísať výlučne tomuto združeniu. Okrem toho skutočnosť, že tieto predpisy nemajú priamy vplyv na

¹ Článok 101 ods. 1 zakazuje všetky dohody medzi podnikateľmi, rozhodnutia združení podnikateľov a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, ktorých cieľom alebo následkom je vylúčovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.

hospodársku činnosť členov tohto profesijného združenia, nemá vplyv na pôsobnosť práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže, keďže porušenie vytykané tomuto profesijnému združeniu sa týka trhu, na ktorom uskutočňuje hospodársku činnosť samotné združenie.

Po druhé Súdny dvor rozhodol, že **nariadenie, ktoré zavádza systém povinného vzdelávania** autorizovaných účtovníkov s cieľom zaručiť kvalitu ich služieb, **prijaté profesijným združením, predstavuje obmedzenie hospodárskej súťaže zakázané právom Únie, ak na podstatnej časti relevantného trhu vylučuje hospodársku súťaž v prospech tohto profesijného združenia a na ďalšej časti tohto trhu ukladá diskriminačné podmienky v neprospech konkurentov tohto profesijného združenia**, čo sú skutočnosti, ktoré musí preskúmať vnútroštátny súd.

S cieľom analyzovať následky nariadenia na hospodársku súťaž musí portugalský súd vziať do úvahy predovšetkým štruktúru trhu, aby zistil, či je rozdiel, ktorý existuje medzi dvoma druhmi vzdelávania v závislosti od ich cieľa, subjektov, ktoré ich môžu poskytovať, a dĺžky poskytovaných vzdelávacích opatrení, odôvodnený. Pokiaľ ide o ich cieľ, na základe existujúcich dôkazov sa možno domnievať, že tieto dva druhy vzdelávania môžu byť navzájom aspoň čiastočne zameniteľné (napríklad nie je vylúčené, že legislatívne zmeny môžu byť aj predmetom odborného vzdelávania, nielen inštitucionálneho vzdelávania). Pokiaľ ide o subjekty, ktoré môžu poskytovať tieto dva druhy vzdelávania, Súdny dvor uviedol, že podľa dotknutého nariadenia má OTOC k dispozícii výhradnú nezameniteľnú časť trhu s povinným vzdelávaním autorizovaných účtovníkov. Pokiaľ ide o ich dĺžku, vnútroštátny súd musí overiť, či sú iné vzdelávacie subjekty, ktoré chcú poskytovať krátkodobé vzdelávanie, od toho odrádzané, čo by ovplyvnilo prirodzenú súhru ponuky a dopytu. Musí tiež overiť, či by skutočnosť, že autorizovaní účtovníci musia povinne získať aspoň 12 kreditov ročne za inštitucionálne vzdelávanie – v súvislosti s odborným vzdelávaním analogická povinnosť nie je stanovená –, mohla konkurenčne zvýhodňovať vzdelávacie opatrenia, ktoré poskytuje OTOC.

Portugalský súd musí ďalej preskúmať podmienky vstupu na trh pre iné subjekty ako OTOC, aby zistil, či je medzi jednotlivými hospodárskymi subjektmi zabezpečená rovnosť príležitostí. V tejto súvislosti Súdny dvor uvádza, že odborné vzdelávanie, ktoré poskytuje OTOC, nepodlieha žiadnemu akreditačnému procesu na rozdiel od vzdelávacích subjektov, pre ktoré podmienky, ktoré musia tieto vzdelávacie subjekty splniť, nie sú v nariadení presne formulované. OTOC má teda právomoc jednostranne rozhodovať o žiadostiach o zápis alebo o akreditáciu bez toho, aby jeho právomoc podliehala obmedzeniam, povinnostiam alebo kontrole, čo by ho mohlo viesť k skresľovaniu hospodárskej súťaže zvýhodňovaním vlastných vzdelávacích opatrení. Súdny dvor tiež zdôrazňuje, že spôsob, akým OTOC organizuje akreditačný postup, môže viesť k obmedzeniu ponuky vzdelávacích opatrení navrhnutých inými subjektmi, pretože sú povinné podať žiadosť o akreditáciu vzdelávacieho opatrenia tri mesiace pred jeho začiatkom, čo im bráni okamžite ponúkať aktuálne vzdelávacie opatrenia.

Súdny dvor napokon uvádza jednak, že sa zdá, že tieto obmedzenia idú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie kvality služieb ponúkaných autorizovanými účtovníkmi, a jednak že sa na tieto obmedzenia nevzťahujú výnimky uvedené v Zmluve.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106